

NELJATEISTKÜMNES PÜHAPÄEV PÄRAST NELIPÜHA AD 2022

1Jh 4:7–12 (Mi 6:6–8; Lk 10:25–37)

7 Armsad, armastagem üksteist, sest armastus on Jumalast ja igaüks, kes armastab, on sündinud Jumalast ja tunneb Jumalat.

8 Kes ei armasta, see ei ole tundnud Jumalat, sest Jumal on armastus.

9 Jumala armastus meie vastu on saanud avalikuks selles, et Jumal oma ainusündinud Poja on läkitanud maailma, et me Tema läbi elaksime.

10 Selles on armastus – ei, mitte selles, et meie oleme armastanud Jumalat, vaid et Tema on armastanud meid ja on läkitanud oma Poja lepitushvriks meie pattude eest.

11 Mu armsad, kui Jumal meid nõnda on armastanud, siis oleme ka meie kohustatud armastama üksteist.

12 Jumalat ei ole keegi iial näinud. Kui me üksteist armastame, siis püsib Jumal meis ja Tema armastus on saanud meis täiuslikuks.

Sissejuhatus

Esimene Johannese kiri erineb enamusest epistlitest selle poolest, et sel puuduvad tavapärase sissejuhatav tervitus ja pöördumine konkreetse adressaadi poole. Samuti ei mainita kirja autori nime (isegi mitte taolisel viisil, nagu teise ja kolmanda kirja alguses, kus autorina nimetatakse «vanemat»). Nii meenutab Johannese esimene kiri pigem jutlust või teoloogilist käsitlust, mille puhul samal ajal on selgelt tuntav konkreetse adressaadi olemasolu – viimast võib järeldada kirja emotsionaalsest, julgustavast ja kohati isegi murelikust toonist.

Sellele, et kirja autoriks on, nagu kinnitab pärimus, apostel ja evangelist Johannes, viitavad eeskätt Johannese evangeeliumile lähedased sõnavara ja käsituslaad. Kiri pärineb tõenäoliselt esimese sajandi lõpukümneni keskpaigast.¹ Kirjutamise kohaks oli arvatavasti Efesos ning kiri oli mõeldud eeskätt Väike-Aasia kristlastele.

Apostel Johannes kinnitab oma kirjades kahte põhjapanevat usutõde: õpetust Jumalast, kes on meid oma armastuses lunastanud ja uuesti sünnitanud, ning õpetust Jeesusest Kristusest, Jumala ainusündinud Pojast, kes on saanud lihaks, s.t tõeliseks inimeseks, ning meid oma vere läbi Jumalaga lepitanud.

¹ Klaus Berger, kes on tuntud Uue Testamendi tekstide tavalisest varasema dateerimise poolest, pakub Johannese esimese kirja koostamisajaks aastat 55, põhjendades seda arvamusega, et kuna kiri teeb Johannese evangeeliumist märksa teravamalt ja välistavamalt vahet õigel ja eksiõpetusel, peab see olema kirjutatud varem, ajal, mil kristlus ei olnud veel laiemalt levinud.

Vastandudes teravalt neile, kes püüavad kristlasi eksitada vastupidise õpetusega, näitab apostel selgelt ja ühemõtteliselt, kuidas teha vahet Jumala lastel ja kuradi lastel ehk antikristustel (kristusevastastel): «Kes on valetaja? Eks ju see, kes salgab, et Jeesus on Kristus. Antikristus on see, kes salgab Isa ja Poega. Kes iganes salgab Poja, sellel pole ka Isa; kes tunnistab Poega, sellel on ka Isa. Kellel on Poeg, sellel on elu; kellel ei ole Jumala Poega, sellel pole elu.» (1Jh 2:22j; 5:12)

Siinkohal on oluline märkida, et apostel mitte ei arutle ega argumenteeri, vaid esitab usulauseid kindla ja äratuntud tõena, millele vastu vaidlemine tähendaks kas valetamist või Jumala tembeldamist valetajaks: «Ma ei kirjutanud teile sellepärast, et te tõde ei tea, vaid et te teate seda ning et ühtegi valet ei tule tõe seest. Kes ei usu Jumalat, see on teinud Tema valelikuks, sest ta pole uskunud tunnistust, mille Jumal on andnud oma Poja kohta.» (1Jh 2:21; 5:10)

Esimese Johannese kirja kõrgpunktiks on kahtlemata sõnad: «Jumal on armastus.» (1Jh 4:16). Armastusest Jumala olemusena tuleneb otseselt, et ka Jumala lapsed peavad elama armastuses, mis seisneb eeskätt Jumala käskude pidamises (1Jh 5:3). Armastada tuleb nii seda, kes meid on sünnitanud, s.t Jumalat, kui ka neid, kes nagu meiegi on Temast sündinud: «See käsk on meil temalt endalt, et kes armastab Jumalat, armastagu ka oma venda! Igauks, kes armastab seda, kes ta on sünnitanud, armastab ka seda, kes Temast on sündinud.» (1Jh 4:21; 5:1)

Johannes innustab kristlasi elama ilma patuta, kuna «ükski, kes püsib Temas, ei tee pattu; ükski, kes teeb pattu, ei ole näinud ega mõistnud Teda» (1Jh 3:6), ent näitab samal ajal, et paraku ei saa keegi tõele truuks jäädes väita, et tal pattu ei oleks: «Kui me ütleme: «Meil ei ole pattu», siis me petame iseendid ja tõde ei ole meis.» (1Jh 1:8)

Seda tõdedes kinnitab apostel kristlasi usus lepitusse ja andeksandmisse, isegi väga raskete pattude puhul: «Mu lapsed, seda ma kirjutan teile, et te ei teeks pattu. Aga kui keegi patustab, siis on meil eestkostja Isa juures, Jeesus Kristus, kes on õige, ning Tema on lepitusohver meie pattude eest, kuid mitte üksnes meie, vaid ka terve maailma pattude eest. Te teate, et tema on ilmunud patte ära kandma ning Temas endas ei ole pattu.» (1Jh 2:1j; 3:5)

Esimene Johannese kiri lõpeb alati ajakohase manitsusega: «Lapsed, hoiduge ebajumalate eest! » (1Jh 5:21)

Keelelisi märkuseid

Armsad – ἀγαπητοί – sõna ἀγαπητός – «armas», «armastatu» – tuleneb verbist ἀγαπάω, mis tähendab «armastama», «[kellelegi] head soovima», ka «[kellegi järele] janunema/õhkama».²

² Sarnase tähendusvarjundiga on heebrea אָהַב – «armastama», «[kellegi järele] õhkama».

Armastagem – ἀγαπῶμεν – sõna ἀγαπάω vt eelmist märkust. Originaalis on siin tegemist tingiva kõneviisiga, mida võiks tõlkida ka: «et me [ometi] armastaksime».

Armastus – ἡ ἀγάπη – sõna ἀγάπη tuleneb verbist ἀγαπάω.

On Jumalast – ἐκ τοῦ θεοῦ ἐστίν – originaalis kasutatud oleviku ajavorm annab mõista, et armastus ei ole mitte ainult kunagi minevikus lähtunud või saanud algust Jumalast, vaid lähtub Jumalast ka praegu ja jätkuvalt.³

Tunneb – γινώσκει – sõna γινώσκω tähendab «tundma õppima», «tunda saama», «teadma», «mõistma», «taipama», «[jätkuva, kasvava kogemuse kaudu] tunnetama».⁴

On saanud avalikuks – ἐφανερώθη – sõna φανερώω – «avalikuks saama», «nähtavaks saama», «teatavaks saama» – tuleneb sõnast φῶς – «valgus».⁵

Oma ainusündinud Poja – τὸν υἱὸν αὐτοῦ τὸν μονογενῆ – sõna μονογενής – «ainusündinu» – kasutatakse Jeesuse kohta Uues Testamendis ainult siin ja Johannese evangeeliumi esimeses ja kolmandas peatükis.

On läkitanud – ἀπέσταλκεν – sõna ἀποστέλλω tähistab enamasti kindla ülesandega läkitamist (määramist).⁶

Maailma – εἰς τὸν κόσμον – sõna κόσμος tähistab korrastatud ilmaruumi, maailma, ülekantult ka inimkonda, samuti maailma («selle ilma») asjadekorraldust; sellel sõnal võib olla ka negatiivne, vaenulik tähendusvarjund («jumalatu maailm»).

Elaksime – ζήσωμεν – võib tõlkida ka: «võiksime elada».

Lepitusohvriks – ἱλασμὸν – sõna ἱλασμός tähistab kellegi lepitamiseks või meeleheaks tehtavat (näiteks ohvrit).⁷

Pattude – τῶν ἁμαρτιῶν – sõna ἁμαρτία tuleneb verbist ἁμαρτάνω – «märgist mööda laskma», «eksima», «patustama» – ja tähendab «möödalaskmine», «eksimus», «patt», «ülekohus».

Mu armsad – ἀγαπητοί – originaalis puudub siin asesõna «mu/ minu».⁸

³ S.t tõeline armastus ei ole võimalik ilma püsiva ühenduseta Jumalaga.

⁴ 1989. aasta Uues Testamendis: «taipab».

⁵ Samast tüvest on pärit nt venekeelne sõna фонарь – «latern».

⁶ Siit tuleneb ka sõna ἀπόστολος – «apostel».

⁷ 1968. aasta piiblitõlkes: «lepituseks».

⁸ Johannes ei kõneta oma lugejaid mitte ainult enda, vaid eeskätt Jumala armsate või armastatutena.

Oleme...kohustatud armastama üksteist – ὀφείλομεν ἀλλήλους ἀγαπᾶν – sõna ὀφείλω tähendab «võlgnema», niisiis võiks tõlkida ka: «võlgneme üksteisele armastust».⁹

Püsib – μένει – sõna μένω tähendab «viibima», «paigale jääma», aga ka «püsima [jääma]», «vastu pidama».

On saanud...täiuslikuks – τετελειωμένη ἔστιν – sõna τελειόω tähendab «[midagi] lõpule viima», «[midagi] täide saatma», «[midagi] täiuslikuks tegema».

Sisuline analüüs

Apostel Johannes võtab oma esimese kirja kolmanda peatüki lõpul kristlaseks olemise kaks määrava tähtsusega tahku kokku järgmiselt: «Ja see on Tema käsk, et me usuksime Tema Poja Jeesuse Kristuse nimesse ja armastaksime üksteist, nii nagu Tema meile on käsu andnud. Ja kes peab Tema kärke, püsib Jumalas ja Jumal temas.» (1Jh 3:23j)

Neljanda peatüki algusosa (1Jh 4:1–6) on pühendatud selle kokkuvõtte esimesele poolele: õigele usule Jeesusesse Kristusesse ja Temast tõese tunnistuse andmisele. Peatüki teine pool (1Jh 4:7–21) keskendub peamiselt armastusele, seostades seda tihedalt usuga ja näidates, et need kaks – usk (mis rajaneb õigel jumalatunnetusel) ja armastus – kuuluvad lahutamatult ühte: «Ja me oleme tunnetanud ja uskunud armastust, mis Jumalal on meie vastu.» (1Jh 4:16)

Johannes alustab neljanda peatüki alalõike kõnetusega «armsad». Sõna ἀγαπητός võib tõlkida ka «armastatu», ja ehk olekski nii õigem, kuna on üsna tõenäoline, et tegemist ei ole mitte lihtsalt sooja pöördumisega oma armsate usuõpilaste või koguduseliikmete poole, vaid apostel tahab siin rõhutada eeskätt seda, et tegemist on Jumala armastatutega, s.t lunastatutega, kes on kogenud Jumala armastust, mis on saanud avalikuks ennast meie eest lepitushvriks toonud Jeesuses Kristuses, ning on selle armastuse omaks võtnud ja püsivad selles armastuses elades Jumala ligiolus.

Nii võiksime veidi parafrasides tõlkida üsna poeetiliselt: «Teie, keda armastatakse (või: keda on nõnda armastatud) – oh, et teiegi ometi üksteist armastaksite!» See, et kristlased üksteist armastavad, tuleneb enesestmõistetavalt, loomulikult ja lausa vastupandamatult tõsiasiast, et Jumal neid armastab. Või õigemini: tõsiasiast, et «Jumal on armastus» (1Jh 4:8) ja nemad on Jumalast sündinud (1Jh 4:7). Armastusest ei saagi sündida midagi muud, nagu Jumalast ei saa sündida (olla sündinud) keegi, kes ei ole saanud Temaga üheks nii, et ta püsib Jumalas ja Jumal püsib temas (vrd 1Jh 4:12j).

⁹ Vrd Rm 13:8: μηδενὶ μηδέν ὀφείλετε εἰ μὴ τὸ ἀλλήλους ἀγαπᾶν – «Ärgu olgu teil ühtki muud võlga kellegi vastu kui ainult võlg üksteist armastada.»

Armastus teeb võimalikuks õige jumalatundmise, sest «igati, kes armastab, on sündinud Jumalast ja tunneb Jumalat» ning «kes ei armasta, see ei ole tundnud Jumalat, sest Jumal on armastus» (1Jh 4:7j). See, et «Jumal on armastus» ja «armastus on Jumalast», tähendab, et ei saa olla olemas tõelist armastust lahus Jumalast, ning miski, mis ei ole Jumalast, ei saa olla tõeline armastus, isegi kui seda nõnda nimetatakse. Kreekakeelne originaaltekst näitab oleviku ajavormi kasutades, et armastus *on* Jumalast n-ö reaalas, nii et sellest osasaamine, selles elamine ja selle edasiandmine on võimalik ainult Jumala ligiolusse jäädes.¹⁰

Paratamatult kerkivale küsimusele, mis on armastus ja milles see avaldub või väljendub, vastab apostel Johannes nõnda: «Jumala armastus meie vastu on saanud avalikuks selles, et Jumal oma ainusündinud Poja on läkitanud maailma, et me Tema läbi elaksime.» (1Jh 4:9)

Armastus kõige laiemas mõttes on tahte püüdlemine hea poole.¹¹ Kuna Jumal on täiuslikult üks, on Temas täiuslikult üks ka headus ja armastus – Jumal *on* täiuslik headus ja armastus. Jumala armastus Tema loodu vastu seisneb selles, et Ta soovib oma loodule head – või kui see tundub olevat liiga vähe öeldud, siis parimat. Kuna Jumal ise ongi täiuslik hea ehk parim, siis ei saa ta oma armastuses pakkuda inimesele midagi vähemat kui iseennast – just seda on Ta teinud oma Pojas, kes võttis lihaks saades omaks meie inimloomuse, et meie võiksime saada osa Tema jumalikkusest, sealhulgas Tema armastuse täiusest – või teisisõnu: et Tema armastus saaks ka meis täiuslikuks (1Jh 4:12).

Johannes peab oluliseks rõhutada, et armastuse lähtepunkt ei ole mitte meie, vaid Jumal. Aga siin on midagi enam: nimelt näitab apostel, et tõeline hea, mille poole armastus püüdleb, ei ole mitte see, mida soovitakse saada, vaid see, mida ollakse valmis andma. Kahtlemata on õige, et kõige armastusväärsem – võib-olla isegi ainus tõeliselt armastusväärne – on Jumal, samal ajal kui meie, langenud, patused inimesed, oleme kõike muud kui armastusväärseid. Nii võib tekkida ekslik arvamus, nagu võiks inimest päästa üksnes see, et ta ise muutub, et ta pöördub oma praegusest isekusest armastuse poole. Nii saaks Kristuse ristiohvrist üksnes eeskuju ning viimselt peaks inimene ennast ise *oma* armastusega lunastama...

Taoline mõtteviis – kuigi see võib tunduda paremana teisest levinud eksiarvamusest, nagu võiks inimene ennast lunastada tunnetuse või «valgustuse» abil – on vale. Apostel Johannes kirjutab: «Selles on armastus – ei, mitte selles, et meie oleme armastanud

¹⁰ See oleks justkui, tänapäeval levinud mõistet kasutades, *live stream* («voogedastus»), mille puhul selle, kuivõrd äratuntavalt suudab vastuvõtja saatja poolt edastatut esitada, sõltub möödapääsmatult nendevahelise ühenduse kvaliteedist.

¹¹ Vrd Aquino Thomas, *Summa theologiae*, I, 20

Jumalat, vaid et Tema on armastanud meid ja on läkitanud oma Poja lepitusohvriks meie pattude eest.» (1Jh 4:10) Me ei suuda ennast mingil viisil ise lunastada ega Jumalaga lepitada. Tegelikult ei suuda me ise ka tõeliselt armastada, kuna armastus, nagu juba näidatud, on Jumalast, ja ainsana võivad tõeliselt armastada need, kes on juba Jumalaga [taas-] ühendatud, s.t kes juba on lunastatud ja Jumalaga lepitatud – see aga ei ole mitte neist endist, vaid üksnes Jumalast.

Ei lunastuse, lepituse ega armastuse alguseks ole mitte see, et meie pöördume Jumala poole ja anname ennast Talle üle, vaid Jumala eneseandmine juba meid luues meiega oma elu jagades, veelgi enam aga Kristuses. Jumala eneseandmine ei ole mitte pelgalt lunastuse, lepituse ja armastuse algus, vaid kõige selle alus ja kõike seda jätkuvalt toimivana hoidev jõud. Jumal on armastus ning väljaspool Jumalat ja Temast lahus ei ole tõelist armastust olemas. Meie armastus on võimalik ainult Püha Vaimu läbi meie südameisse valatuna (Rm 5:5) ning üksnes siis, kui me jääme Jumalasse ja Tema meisse.

Jeesuse ristisurm, olles kahtlemata ka Jumala ennastandva armastuse võimas märk ja eeskuju, on eeskätt tõeline lepitusohver. Koos kogu jumalatu maailmaga olime Jumala vaenlased, nüüd aga oleme Kristuse vere läbi Jumalaga lepitatud – meie eest on toodud ainus mõeldav ohver, mis võib Jumalale tõelist heameelt valmistada. Selle lepitusohvri tõeline suurus, imelikus ja isegi inimmõistusele täiel määral haaramatus seisneb selles, et see on Jumal ise, kes ennast meie, patuste eest, annab.

Inimene, kes on sündinud Jumalast – kelle Jumala armastus on teinud taolise uuestisünni vääriliseks –, ei saa teisiti, kui elada samasuguses ennastandvas armastuses. Kui Jumal peab iga inimest – kogu maailma¹² – oma armastuse «vääriliseks», siis «oleme ka meie kohustatud armastama üksteist» (1Jh 4:11). Apostel kasutab siin sõna «võlgnema»: me võlgneme üksteisele armastust, s.t see ei ole midagi, mida me kellelegi n-ö *juurde* annaksime, vaid armastades me anname midagi *tagasi*. Jumalale ei saa me midagi anda – vastupidi, kõik, mis me oleme ja mis meil on, on Tema meile andnud –, seepärast on meie ainus võimalus elada Jumalast (s.t armastusest) sündinuile kohast elu, teistele omasugustele head soovides ja head tehes. Pidades meeles justnimelt seda, et *kõik*, mis meil on ja mis me oleme, on kink Jumalalt, ja seega ei saa ka meie armastusel (meie võlal üksteist armastada¹³) olla mingeid piire.

Armastust ei saa mõõta ega jaokaupa jagada, vaid hetkel, mil üritame seda teha, oleme armastuse – ning ühtlasi ka Jumala – juba kaotanud, kuna «kes ei armasta, see ei ole tundnud Jumalast, sest Jumal on armastus... Kui keegi ütleb: «Mina armastan Jumalat», ja vihkab oma venda, siis ta on valelik, sest kes ei armasta oma venda, keda ta näeb, ei suuda armastada Jumalat, keda ta ei ole näinud.» (1Jh 4:8.20)

¹² «Tema on lepitusohver meie pattude eest, kuid mitte üksnes meie, vaid ka terve maailma pattude eest.» (1Jh 2:2)

¹³ «Ärgu olgu teil ühtki muud võlga kellegi vastu kui ainult võlg üksteist armastada.» (Rm 13:8)

Jumal on täiuslik armastus. Jumala armastus Temas endas ja Ta loodu peale välja valatuna on alati ja ilma igasuguse kahtluseta täiuslik. Ometi räägib apostel Johannes Jumala armastuse «täiuslikuks saamisest». See ei tähenda, nagu ta oleks seisukohal, et Jumalal või Tema armastusel oleks ilma meieta midagi täiusest puudu. «Täiuslikuks saamine», millest apostel siin kõneleb, käib tegelikult meie kohta: «Jumalat ei ole keegi iial näinud. Kui me üksteist armastame, siis püsib Jumal *meis* ja Tema armastus on saanud *meis* täiuslikuks.» (1Jh 4:12)

Nagu see, et keegi ei ole Jumalat iialgi näinud, ei tee Jumalat olematuks ega võta midagi ära Tema täiuslikkusest, nii ei puudu ilma meieta midagi ka Tema armastusest. Apostel peab siin silmas hoopis seda, et kui *meie* püsime Jumalas ja Tema armastuses, siis on Jumala täiuslik armastus *ka meie juures* saavutanud oma eesmärgi: muuta meid enda sarnaseks. Sõna τελειόω tähenduseks ei ole mitte ainult kvantiteedi või kvaliteedi poolest täiuslikuks tegemine, vaid ka ettevõetu lõpuleviimine ja soovitud eesmärgile jõudmine.

Jumala eesmärgiks meie puhul on, et me võiksime kord Teda palgest palgesse nähes saada samasuguseks nagu Tema: «Vaadake, kui suure armastuse Isa on meile andnud: meid hüütakse Jumala lasteks ja need me olemegi... Armsad, me oleme nüüd Jumala lapsed, ja veel ei ole saanud avalikuks, kes me ükskord oleme. Me teame, et kui Tema saab avalikuks, siis me oleme Tema sarnased, sest siis me näeme Teda, nii nagu Ta on.» (1Jh 3:1j)

See ei ole aga võimalik tulevikku lükatuna. Apostel kõneleb siin rõhutatult olevikus: et võiksime kord Jumalat palgest palgesse näha ja olla igavikus Tema sarnased, peame meie, kes elamegi alati üksnes Jumala armastusest, püsima Temas ja Tema armastuses juba praegu. Mingit muud tõelist elu meil olla ei saa – ei nüüd ega igavesti.

Jutluseks

Neljateistkümnnes pühapäev pärast Nelipüha kannab EELK Kirikukäsiraamatus alapealkirja «Meie ligimene». Pühapäeva teematikat selgitatakse järgmiselt: «Jeesus andis oma elu ja õpetusega tunnistust Jumala armastusest, mis ületab kõik inimlikud piirid. See eeskuju kohustab meidki nägema igas inimeses oma ligimest. Kristuselt saame ka jõu headeks tegudeks ning ligimese teenimiseks. Inimene ei ole ise alati teadlik sellest, et ta head tehes tegutseb Jumala armastuse vahendajana.»

Teemavalik lähtub kirikukäsiraamatu lugemiskava esimese lugemisaasta pühakirjatekstidest, eeskätt Evangeeliumist (Lk 10:25–37), milleks on tähendamissõna halastajast samaarlasest. Esimese lugemisaasta Vana Testamendi lugemiseks (Mi 6:6–8) on prohvet Miika sõnad, mis näitavad, et Jumal eelistab ohvriteenistusele alandlikku ja jumalakartlikku elu õiguses, headuses ja armastuses.

Esimese lugemisaasta Epistel näitab, et kristlaseks olemise juurde lahutamatu kuuluv kohustus elada armastuses ei ole mitte niivõrd moraal-, kuivõrd õige jumalatundmise ja Jumalas püsimise küsimus. Ei ole võimalik tõeliselt armastada ilma ühenduseta Jumalaga, sest armastus on Jumalast, ja ei ole võimalik püsida Jumalas, kui öeldakse lahti armastusest, sest Jumal on armastus. Tõeline armastus seisneb parima tahtmises, tegemises ja andmises sellele, keda armastatakse – ning suurim armastus on saanud avalikuks selles, et Jumal, kes on armastus, on andnud oma ainusündinud Poja lepitushvriks meie pattude eest.

Armastus ei vaata mitte selle peale, kui hea on see, keda armastatakse, vaid küsib, millist head talle teha – ka siis, kui armastatul puudub igasugune armastusväärus. Ühelt poolt tähendab see küsimist armastatu vajaduste järele – siin on heaks eeskujuks tähendamissõna halastajast samaarlasest –, teisalt aga ei tohi unustada, et täiuslik armastus seisneb eeskätt täielikus eneseandmises. Jumala armastus on küll ilma ühegi võrdlusega täiuslik, ent ometi võib ka Jumala armastus teatavas mõttes *saada täiuslikuks meis* – seeläbi, et meid muudetakse selle armastuse väes Jumala sarnaseks, et meidki tehakse võimeliseks elama täiuslikus (muidugi meie mõõtu mööda täiuslikus), ennastandvas armastuses.

Jutluse võib ehitada üles näiteks järgmiste punktidenä:

1. Jumal on armastus. Armastus on hea soovimine ja tegemine sellele, keda armastatakse – viimselt enda andmine armastatule ja/või armastatu eest. Jumala armastus on täiuslik ja see tähendab, et Ta on andnud meile ja meie eest iseennast: elu, mida me elame, on juba praegu osasaamine Jumala elust, Tema elavast hingeõhust, ent Ta on töötanud meile midagi veelgi enam, nimelt igavese elu oma kirkuses. Selleks on Ta läkitanud oma ainusündinud Poja, meie Issanda Jeesuse Kristuse, kes on saanud lepitushvriks meie ja kogu maailma pattude eest. Jumala armastus ei hoia midagi tagasi – ja ei ole midagi, mis oleks rohkem Tema armastuse vääriline, kui Tema täiuslik eneseandmine Kristuses.
2. Jumal on meid armastuses loonud ja lunastanud. Ta tahab meid teha oma armastuse osaliseks ka seeläbi, et valab Pühas Vaimus oma armastuse meie südamesse. Jumal tahab, et jääksime Temasse – ja see tähendab ilmtingimata ka jäämist armastusse. Ei ole võimalik tõeliselt armastada ilma Jumalata, kuna armastus on Jumalast, ja ilma armastuseta ei ole võimalik jääda Jumalasse, kuna Jumal on armastus. Kui tahame tõeliselt elada, siis peab meil olema ühendus Jumala, meie eluallikaga, ja lõppude lõpuks ei olegi olemas elamisväärselt elu ilma Jumalata ega ilma armastuseta – ei Jumala armastuseta ega ise armastamata. «Jumala armastus meie vastu on saanud avalikuks selles, et Jumal oma ainusündinud Poja on läkitanud maailma, et me Tema läbi elaksime.» (1Jh 4:9)

3. Armastus ei ole midagi, mis oleks saanud alguse meis endis – armastuse allikas on Jumal, kes on ainus täiuslikult hea ja seetõttu ka tõeline armastus. Nii ei ole armastus teene või meelehea Jumalale (või mingisugune enesetäiustus), mille abil me justkui suudaksime ennast ise muuta, lunastada, Jumalaga lepitada või mingitesse «vaimsetesse kõrgustesse» tõsta. Armastus on Jumala and ja kingitus – aga see on ka tõsine nõudmine. Apostel Johannes rõhutab, et meil on kohustus – täpsemalt tõlkides: võlg – üksteist armastada. See tähendab, et armastus ei ole midagi n-ö lisaks, mida me kellelegi *peale* või *juurde* anname, vaid armastus, milleks oleme kohustatud, on alati vastus, *tagasi* andmine, tänuna Jumalale, ent suunatuna kaasinimestele, kuna Jumalale ei saa me anda midagi, vaid oleme ise saanud kõik Temalt. Me saame Jumalas püsida ainult armastades ning me saame tõeliselt elada ja armastada ainult Jumalas püsides.